

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat betreft een remediëringstraject na een forensische audit
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet wijzigt het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur door de provinciegouverneur te belasten met de begeleiding van een remediëringstraject door een lokaal bestuur na de oplevering van een forensisch auditrapport ten aanzien van dat bestuur.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid

Inhoudelijk structuurelement: Binnenlands Bestuur

Beleidsdoelstelling: In het Regeerakkoord 2024-2029 is een bijzonder belang gehecht aan een integer lokaal bestuur, waarbij elke vorm van belangenvermenging wordt vermeden en bestreden.

De Beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2024-2029 beoogt een herziening van het zogenaamde “verscherpt toezicht”. Deze term is decretaal niet voorzien en creëert verwachtingen waaraan het door de aard ervan niet kan voldoen. Samen met Audit Vlaanderen en de gouverneurs werd gezocht naar een effectievere manier om de aanbevelingen van dergelijke audits op te volgen en de lokale besturen beter te begeleiden naar een meer mature risicobeheersing.

De voorgestelde aanpassingen vloeien voort uit onderstaande beleidsdoelstellingen uit het Regeerakkoord en de Beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2024-2029:

SD 1: We versterken de lokale democratie.

OD 1.4: We responsabiliseren de besturen door de rol van het administratief toezicht af te bakenen en tegelijk hen te ondersteunen
OD 1.5: We versterken de integriteit en de deontologie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch- en taaladvies

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/192 van 6 juni 2025.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het bijgaande voorontwerp van decreet wijzigt het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en verplicht de Vlaamse Regering om de provinciegouverneur te belasten met het begeleiden van een remediëringstraject naar aanleiding van een forensisch auditrapport ten aanzien van een lokaal bestuur.

In de vorige bestuursperiode zijn er trajecten van 'verscherpt toezicht' opgestart na de oplevering van forensische auditrapporten. Het 'verscherpt toezicht' is geen juridisch omschreven procedure, maar is een label dat gebruikt werd om opvolging te geven aan lokale besturen. De verwachtingen van deze trajecten waren niet afgelijnd en liepen dubbel met het werk dat Audit Vlaanderen reeds uitvoerde. Het verscherpt toezicht gaf de indruk dat de problematiek opgenomen in de forensische audit vanuit de toezichthoudende overheid werd opgelost. Dit is een verkeerde veronderstelling. Het is de verantwoordelijkheid van de lokale besturen om hieraan te remediëren. Audit Vlaanderen stelt na afloop van een forensische audit een auditrapport op. Op basis van dat rapport maakt het betrokken bestuur een actieplan op dat wordt afgestemd met Audit Vlaanderen om tegemoet te komen aan de aanbevelingen in het rapport. Audit Vlaanderen volgt de realisatie van de aanbevelingen verder op. De uitoefening van het 'verscherpt toezicht' en de opvolging door Audit Vlaanderen liepen door elkaar.

Dit voorontwerp heeft als doel om de procedure na een forensische audit te verduidelijken, waarbij er enerzijds een opvolging is van de aanbevelingen door Audit Vlaanderen en er anderzijds een begeleiding is voor lokale besturen om de globale integriteitsaanpak te versterken. Naar aanleiding van de oplevering van de forensische audit belast de Vlaamse Regering de gouverneur om de lokale besturen te begeleiden bij het remediëringstraject. Het remediëringstraject gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur om de integriteitsaanpak te verbeteren en aan te passen. Binnen dit traject biedt de gouverneur de nodige ondersteuning. De gouverneur focust niet op het afvinken van de realisatie van de aanbevelingen door Audit Vlaanderen, maar zet in op het versterken van de globale integriteitsaanpak van het lokaal bestuur. De gouverneur zet hierbij in op ondersteuningsactiviteiten. Het inschrijven van het remediëringstraject zorgt voor een heldere aanpak voor de lokale besturen en de rol die de gouverneur hierin speelt. De lokale besturen blijven uiteraard zelf verantwoordelijk voor de opvolging van de auditrapporten.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Voor een artikelsgewijze toelichting wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het bijgaande voorontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting

Het bijgaande voorontwerp van decreet heeft geen financiële impact.

Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën is verleend op 30 mei 2025.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Het bijgaande voorontwerp van decreet heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De voorgestelde wijzigingen leiden niet tot bijkomende inzet van het personeel dat in dienst is en noopt evenmin tot werving van extra personeel of meerkosten voor de lokale en provinciale besturen. Ze geven geen aanleiding tot een toename van de werkingsuitgaven of lopende uitgaven van de lokale besturen, noch geven ze aanleiding tot bijkomende investeringen of schulden. Aan de ontvangstenzijde, leiden ze niet direct tot bijkomende financiële middelen die aan de lokale en provinciale besturen ter beschikking gesteld moeten worden om het voorontwerp van decreet na te leven.

Conclusie: het bijgaande voorontwerp van decreet heeft geen negatieve weerslag.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet wordt na de principiële goedkeuring voor advies voorgelegd aan de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen. Na verwerking van het advies van de Raad van State zal het ontwerp van decreet geagendeerd worden voor definitieve goedkeuring.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat betreft een remediëringstraject na een forensische audit en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS